

de bietplanter

CBB

Betteraviers belges - Belgische bietentelers

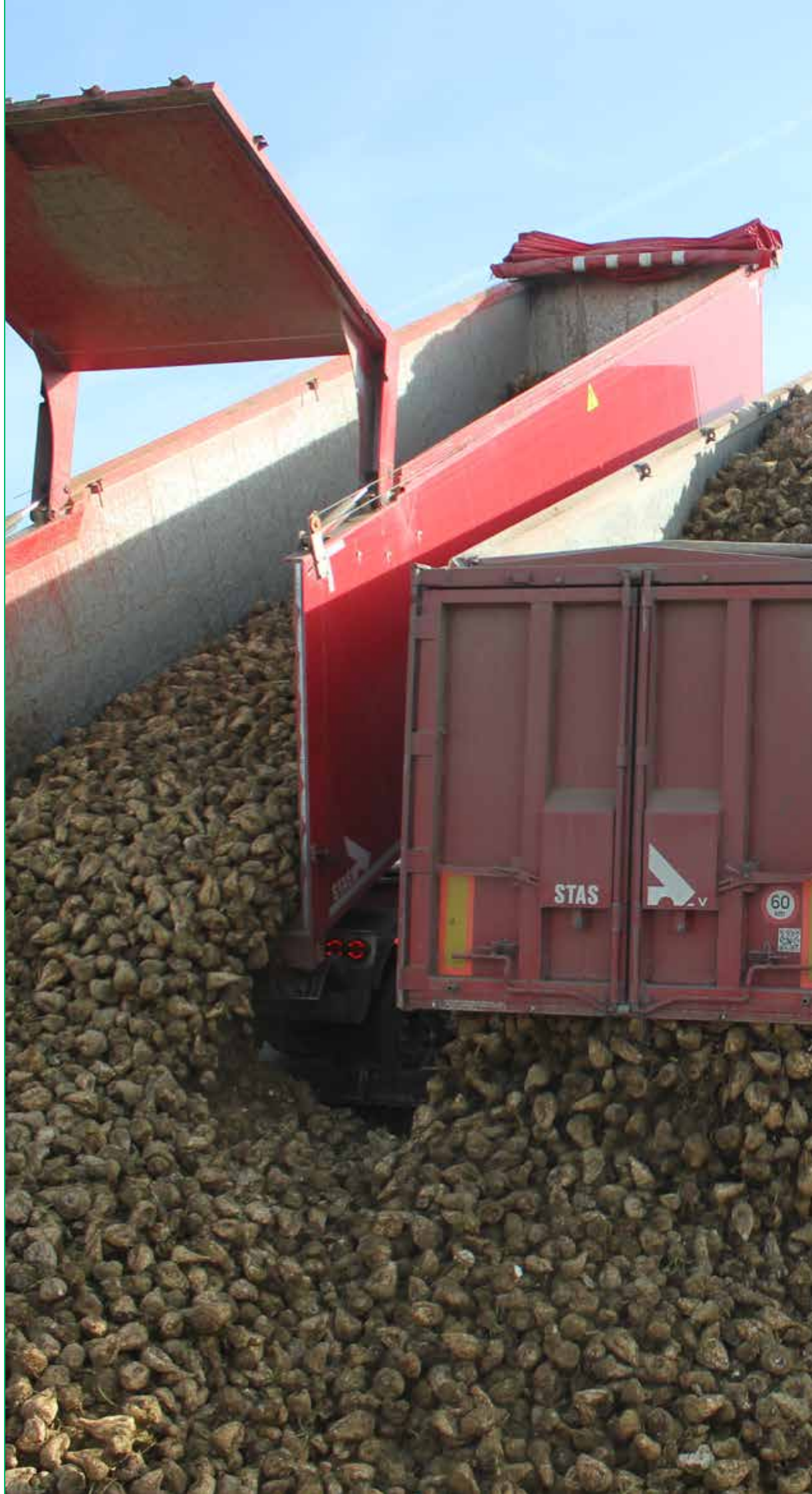
MAAK KENNIS MET
Cultiver la betterave
dans les polders
d'Eeklo

CAMPAGNE
ISCAL draait op volle
toeren!

2025
De onderhandelingen
met de TS over het
contract 2025

In dit nummer

- 3** EDITO
- 4** IN'T KORT
- 5** CAMPAGNE TS
- 7** CONTRACT TS
- 9** CAMPAGNE ISCAL
- 11** SUIKERMARKT
- 12** KBIVB
- 16** VARIA
- 18** MAAK KENNIS MET
- 22** OPCO

28,50

28,50... Neen, dit is niet de gemiddelde zomertemperatuur. En ook niet de waarde van de pulp. Het is de minimumprijs van bieten in 2025 met een suikergehalte van 17 °Z die we aan de TS moeten leveren. 28,50 euro per ton “duurzame” bieten om “duurzame” suiker te produceren. Duurzaam, hoe dan? Economisch niet, sociaal niet, mentaal wel!!! Je hoeft geen groot econoom te zijn om te begrijpen dat dit onder de rendabiliteitsdrempel ligt.

28,50 staat gelijk aan 12 ton bieten voor de zaden, 13 ton voor het rooien, 12 ton voor de pacht. Laten we het niet eens hebben over de aankoop van grond of het vernieuwen van machines, gewasbeschermingsmiddelen, meststoffen, zaaibewerkingen ... ! Er wordt ons verteld dat er altijd meer wordt betaald dan de minimumprijs. Ja? Hoeveel dan? € 1, € 2, € 5, € 10, € 20 meer?

Als men zeker is dat er meer wordt betaald, waarom dan beginnen met zo’n lage prijs? Bovendien wordt ons voorgesteld om onze oppervlakte te verkleinen om de prijzen te ondersteunen, en dan willen ze ons laten opdraaien voor de exportmogelijkheden tegen wereldprijzen. Ik denk dat de boodschap aan het begin van dit jaar, met het aantal landbouwdemonstraties, niet bij iedereen hetzelfde effect heeft gehad.

Hoe kan men zeggen dat er een toekomst is voor de bietenteelt? Hoe gaan onze ondernemers hun machines rendabel maken, het personeel betalen? Hoe gaan onze transporteurs chauffeurs vinden om 24 uur per dag te rijden?

De bietenteelt is een gewas met een hoge toegevoegde waarde, maar die waarde moet worden gedeeld doorheen de hele keten. We weten dat de fabrieken veel moeten investeren voor de toekomst, maar ook wij moeten ons aanpassen. We worden voortdurend onder druk gezet door de verwerkers die koste wat kost hun marge willen behouden. Het maakt niet uit als ze ons, het eerste schakeltje van de duurzame landbouwketen, moeten opofferen. Er is ook het risico dat de landbouwsector wordt opgeofferd bij de onderhandelingen over de Mercosur-akkoorden. Akkoorden die de invoer van agrovoedingsproducten, waaronder suiker, op de Europese markt zouden vergemakkelijken, terwijl deze niet volgens de normen worden geproduceerd die aan Europese producenten worden opgelegd.

De toekomst ligt bij de jeugd die de kans moet krijgen om dit avontuur aan te gaan. Als er geen economische, sociale en welzijnsperspectieven zijn, vrees ik dat ze zich zullen richten op meer rendabele beroepen ... en er is keuze genoeg! Als we vooruit willen, moeten we dat samendoen en niet op de rug van zijn partners.

Tot slot nog wat nieuws over de campagne van 2024. ISCAL draait heel goed. Bij de TS is de situatie anders: de opbrengsten zijn wisselend. Wat betreft het suikergehalte, dat ligt gemiddeld op 15,5 °Z, wat ons een minimumprijs van 25,98 in 2025 zou geven!

Goede campagne allemaal.

Jef Cleiren
Voorzitter CBB

In't kort

De Oekraïense suikerproductie zal in 2024/25 dalen tot 1,55 miljoen ton, t.o.v. 1,8 miljoen ton vorig jaar, als gevolg van de hittegolf deze zomer. Het gemiddelde rendement van suikerbieten in Oekraïne zou, volgens schattingen van Agro portal, 46,5 t/ha bedragen, wat bijna 12% minder is dan vorig jaar.

Verenigd Koninkrijk: de mededingingsautoriteit keurde de overname van de detailhandelsactiviteiten van Tereos UK & Ireland door T&L Sugars Limited goed. Uit het onderzoek van een onafhankelijke commissie bleek dat zonder deze overname de kans groot was dat Tereos zijn detailhandelsactiviteiten in het Verenigd Koninkrijk zou moeten sluiten. Dit zou de concurrentie op de markt verzwakken. Om dat te voorkomen, gaf de mededingingsautoriteit uiteindelijk groen licht voor de overname.

Brazilië: de suikerexport bereikte in de eerste helft van 2024/25 een nieuw record van 15,12 miljoen ton, een stijging van 7,7% ten opzichte van vorig jaar en het hoogste niveau ooit, volgens Williams Brasil. De Braziliaanse suikergroepen Copersucar, Raizen en Sao Martinho waren de grootste exporteurs en verscheepten samen 5 miljoen ton.

Thailand: de suikerproductie is in 2023/24 met 20,4% gedaald tot 8,8 miljoen ton. Volgend jaar wordt echter een stijging van 18% verwacht, waardoor de productie naar 10,39 miljoen ton zou moeten groeien, aldus Reuters.

India is van plan om zijn exportverbod op suiker voor het tweede jaar op rij te verlengen vanwege de verwachte daling van de productie van suikerriet, volgens overheidsbronnen. India verwacht een suikerproductie van 32 miljoen ton in 2024/25, tegen 34 miljoen ton vorig jaar, als gevolg van slechte weersomstandigheden.

Brazilië: de impact van de huidige droogte en de branden die de suikerrietvelden hebben getroffen, zal zwaarder wegen op de oogst van 2025/26 dan op die van het huidige seizoen. Datagro verwacht nu een daling van de suikerproductie in 2024/25 tot 40,03 miljoen ton (tegen 39,30 miljoen ton vorig jaar). De productie van ethanol op basis van suikerriet zou nu 32,52 miljard liter moeten bedragen, wat 440 miljoen liter minder is dan de schatting die werd gepubliceerd vóór de branden.

Een bewogen start van de campagne 2024-2025

De nieuwe bietencampagne begon met enkele uitdagingen en technische incidenten. In Tienen startten de leveringen op 23 september, terwijl Longchamps pas op 7 oktober begon, met twee weken vertraging.

Loïs Penasse en Pascale Tychon

Technische problemen en vertragingen bij de start

In Wanze zorgde een fout tijdens het onderhoud voor problemen nog voor de officiële start. Een vergeten gereedschap in een suikersilo beschadigde een schroef tijdens de tests, waardoor de fabriek een vertraging van twee weken opliep. Een menselijke fout die herinnert aan het feit dat onvoorziene gebeurtenissen zowel in een suikerfabriek als op onze bedrijven kunnen gebeu-

ren.

Ook Tienen bleef niet gespaard. De pulpband moest wel drie keer worden hersteld. Gelukkig lijken de laatste herstellingen duurzaam, en we hopen op geen verdere problemen op dit gebied.

De bietenreceptie kende ook enkele verstoringen. Het nieuwe IT-systeem in het laboratorium van Tienen had een paar dagen nodig om goed afgesteld te worden.

Bescherming tegen Cercospora

Hoge opbrengst

CR+
GROEN LOOF TOT DE OOGST
Betere bescherming voor suikerbieten

- Patrizia KWS - Rhizomanietolerant
- Rentabla KWS - Rhizoctoniatolerant

NIEUW

www.kws.com/be

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1896

Daarnaast waren er problemen met de montage van de schelpenband: sommige bakken waren te groot, andere te klein, wat leidde tot contaminaties van de stalen. Hoewel er aanpassingen zijn gedaan, is het probleem nog niet volledig opgelost. Pascale werkt hard aan een definitieve oplossing.

In Longchamps trad na twee dagen met verhoogd verwerkingstempo (800 ton/uur voor een capaciteit van 740 t/u) een lekkage op in één van de twee hoofdketels. Hoewel we niet met zekerheid kunnen zeggen dat dit door het verhoogde ritme kwam, is het duidelijk dat verouderde ketels risico lopen bij dergelijke prestaties. De ketel zou vanavond (22/10/2024) opnieuw opgestart worden, maar de ontvangst van bieten hervat pas op donderdag 24 oktober, na drie dagen stilstand.

Een ander belangrijk punt: vergeet niet om je pulp op tijd op te halen. We weten dat jullie veel werk hebben, maar vertraagde ophalingen verhogen het risico dat er voor iedereen minder pulp beschikbaar is. Het is dus essentieel om deze ophalingen goed te plannen.

Prognoses en oogstrendementen

De prognoses zijn licht aangepast: het verwachte gemiddelde rendement is nu 78 ton/ha, tegenover de oorspronkelijke 75 t/ha, terwijl het suikergehalte is verlaagd van 17°Z naar 15,9°Z. Deze aanpassingen weerspiegelen de weersomstandigheden van de lente en zomer, die de opbrengsten erg ongelijk hebben beïnvloed per regio. We willen jullie eraan herinneren dat het weer bijzonder grillig was, wat zal leiden tot grote verschillen tussen producenten. Degenen die goede omstandigheden hadden om te zaaien en het gewas te beschermen, zouden goede resultaten moeten zien, terwijl anderen helaas met lagere opbrengsten kunnen worden geconfronteerd.

Zoals jullie hieronder kunnen zien, is het gemiddelde suikergehalte van de bieten in Longchamps hoger dan in Tienen. De grondtarra in Longchamps is echter hoger dan in Tienen.

Fabriek	Grondtarra	Groentarra	NCB Niet-conforme bieten	Rijkheid
LNG	8,07	0,10	7,20	16,11
TNN	5,28	0,36	6,89	15,51
TS	6,39	0,26	7,01	15,75

Een vraag? Een opmerking? Een klacht over uw resultaten?
Aarzel niet ons te contacteren:

- Bietensyndicaat Tienen: controletnn@cbb.be - 016/80.14.24
Van maandag tot vrijdag van 9u tot 16u
- Bietensyndicaat Longchamps: secretariat.abw@cbb.be - 081/51.02.41
Op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag van 9u tot 16u

Update over de onderhandelingen voor het contract 2025 met de Tiense Suikerraffinaderij

We geven u hier graag uitleg over de recente voorstellen van de Tiense Suikerraffinaderij voor het contract van 2025. Deze info bouwt verder op de eerdere nieuwsbrief en verduidelijkt de berekening van de suikerprijs en hoe dit de aankoopprijs voor bieten beïnvloedt.

Loïs Penasse

Geen bijkomend contract voor 2025

Zoals jullie weten, zal de TS geen bijkomend contract aanbieden voor de campagne van 2025. Dit is ingevoerd om de productie van suikerbieten te verminderen, gezien de dalende suikerconsumptie en het overschot op de markt. Het doel is om het areaal voor suikerbieten met 15% te verminderen. Dit geldt voor de hele Südzucker-groep.

We hadden deze aanpak geaccepteerd om de prijzen te stabiliseren en een drastische prijsdaling te voorkomen. Echter, het schrappen van het bijkomend contract roept vragen op over de volledige benutting van jullie grond. Om deze situatie aan te pakken, stelt de TS een “beurs” voor basiscontracten voor, waarmee een tijdelijke huur van contracten tussen telers voor één jaar mogelijk is voor het seizoen 2025-2026. We zijn het eens met dit principe, maar moeten nog de details van deze beurs bespreken met de TS.

Deze twee maatregelen leken ons realistisch gezien de huidige marktsituatie, en ze werden ons voorge-

legd tijdens vergaderingen tussen juni en augustus.

Onderhandelingen van 24 september: verontrustende aankondigingen

Tijdens de onderhandelingsbijeenkomst met de TS op 24 september werden een aantal punten besproken, waarvan sommige ons ernstige zorgen baren.

1. Prijs van buiten-contractbieten

De eerste wijziging betreft de prijs van bieten buiten-contract, met twee prijszettingsniveaus:

- Voor de eerste 5% van de buiten-contract geleverde bieten: behoud van de prijs op 75% van de contractprijs voor 2025.
- Voor de bieten boven de 5%: een prijs vastgesteld op 50% van de contractprijs.

Deze maatregel is bedoeld om de productie buiten contract te ontmoedigen, en dit kunnen we begrijpen in een periode waarin we de productie willen beperken.

2. Verlaging van de gegarandeerde minimumprijs

De echte schok voor ons was de verlaging van de gegarandeerde minimumprijs van € 35,88 €/ton op 17°Z naar slechts € 26,67/ton op 17°Z. Deze verlaging is onaanvaardbaar. We hadden ingestemd met een vermindering van de volumes om de prijs te stabiliseren, maar nu lijkt het erop dat we zowel met volumeverminderingen als prijsdalingen te maken krijgen. Dit stelt de rentabiliteit van de suikerbieten-teelt ernstig in vraag.

Met een productiekost van € 3.200/ha (IWGER-gegevens) en zonder de prijs van grondhuur mee te rekenen, zou een opbrengst van ongeveer 120 ton/ha nodig zijn om niet met verlies te draaien. De economische haalbaarheid van de teelt staat dus op het spel. Dit voorstel is dan ook onaanvaardbaar.

3. Nieuwe berekening van de suikerreferentieprijs

Een andere klap is dat de TS voorstelt om een percentage van de wereldmarktprijs op te nemen in de berekening van de referentieprijs

voor suiker, en niet langer alleen de gemiddelde prijs over 5 maanden volgens het "Europees prijsrapport". Het percentage van de wereldmarktprijs dat wordt gebruikt voor de berekening van de referentieprij is gekoppeld aan de hoeveelheid suiker die buiten Europa wordt geëxporteerd.

Ziehier de methode om de refentieprij van suiker te berekenen, voorgesteld door TS:

- Stap 1: Raadpleging van de Europese suikerelexportbalans**
 In maart 2026 zal de EU gegevens publiceren over de productie en export van suiker geproduceerd uit bieten van 2025. Op basis hiervan zullen we het percentage geëxporteerde suiker kunnen bepalen door het exportvolume te delen door de totale productie.
 - Stap 2: Berekening van de prijs van geëxporteerde suiker op de termijnmarkt**
 De prijs van uitgevoerde suiker wordt berekend aan de hand van dagelijkse prijzen op de wereldmarkt (platforms zoals ICE), tussen december 2025 en mei 2026. Het gemiddelde van deze prijzen vormt de basis voor deze berekening, waarvan een forfaitair bedrag van € 70 per ton wordt afgetrokken voor de kosten van vervoer en overslag, bekend als fobbing. De prijs van geëxporteerde suiker wordt dus als volgt berekend:
 Prijs van geëxporteerde suiker = gemiddelde dagelijkse prijzen - € 70
 - Stap 3: Berekening van de totale suikerprijs, op basis van interne en externe markten**
 De referentieprij combineert de exportprijs en de prijs op de EU-markt. Deze weging hangt af van het aandeel geëxporteerde en niet-geëxporteerde suiker. Voor suiker die niet wordt geëxporteerd blijft de huidige regel: het gemiddelde van het Europese Price Reporting van oktober tot februari.
- De formule om de referentieprij van suiker te berekenen is dus:
 Referentieprij suiker = (% geëxporteerde suiker) × (gemiddelde dagelijkse wereldmarktprijzen - € 70) + (% niet-geëxporteerde suiker) × (5-maandse gemiddelde van de Europese prijsnotering)

Dit is onaanvaardbaar, aangezien de teler wordt gevraagd het risico van de exportprijs te dragen.

- Stap 4: Raadpleging over de prijslijst voor 2025**
 De door TS voor 2025 voorgestelde prijslijst blijft identiek aan die voor 2024.

Afhankelijk van de exportdynamiek en de schommelingen van de wereldmarktprijzen zal deze berekeningsmethode rechtstreeks van invloed zijn op de winstgevendheid van de bietentelers. Ook dit is onaanvaardbaar.

Op maandag 21 oktober heeft de TS een verbetering van de minimumprijs voorgesteld en deze vastgesteld op 28,5 euro/ton bij 17°Z. Dit is nog steeds onaanvaardbaar.

Claude vervoert al 50 jaar bieten!

ISCAL in hoogste versnelling

Stefaan Van Haecke

Campagnenieuws uit de fabriek

Hoe moeilijk de campagne vorig jaar draaide, hoe ongevoelig snel ze bij ISCAL dit seizoen hun hoogste 'vitesse' gevonden hebben!!!

Het is nu zo klaar als een suikerklontje: wanneer men (eindelijk) een aantal noodzakelijke grote investeringen uitvoert, ziet men deze bijna onmiddellijk rendement opleveren. Nu maar hopen dat, los van het minder goede sentiment op de suikermarkt, de fabriek haar investeringsplan ook de komende jaren blijft aanhouden!

Op dagen dat de verwerkingscapaciteit een stuk boven de 12 000 ton per dag komt, merken we dat het receptielokaal aan zijn limieten geraakt. Elke kleine machinale hapering veroorzaakt filevorming op de koer, of spanning tussen aanvoer/ verwerking. Duidelijk dat een grondige Up-date / revisie een noodzaak zal blijken, indien men in de toekomst met dergelijk hoge capaciteiten verder wil werken.

Een verwerkingssnelheid die veel hoger ligt dan verwacht (prognose bij planning 10.500 ton/dag), in combinatie met een zwakke gemiddelde opbrengst, zorgt ervoor dat we reeds 5 dagen voorlopen op de planning. Hierdoor wordt u gevraagd de bieten reeds gerooid te hebben tegen de maandag voor de week van planning. Het verder vooruitschuiven van de planning is vrij waarschijnlijk.....

Campagnenieuws vanop het veld

Hoewel er uitzonderingen zijn, valt de gemiddelde opbrengst dit jaar ferm tegen: tot nu toe 68 ton/ha aan 16.40 suiker ...

Binnen COCO-ISCAL hopen we nog op een gemiddelde opbrengst te komen van boven de 70 ton, anders zitten we met de laagste tonopbrengst sinds 2008.

Gemiddelde koptarra tot nu toe: 6.66% en een grondtarra van 4%.
 Een opmerking dit jaar is wel dat er, op de percelen met een onregelmatige stand en grootte van de bieten, het ontkoppen/borstelen van de bieten niet altijd verloopt zoals het moet.
 Als er een aanpassing van de ontvangstvoorwaarden (volledige biet?) komt, is dit iets waar we rekening mee moeten houden. (Zoals we ook rekening zullen moeten houden met de bruine, verslachte stengels na de eerste nachtvorst vorig jaar die voor verwerkingsproblemen zorgden in de fabriek).

Nieuw dit jaar: alle bieten gerooid voor levering vanaf week 13 en later, moeten verplicht afgedekt worden met Toptex. Hiervoor wordt een onkostenvergoeding van € 1,80/ton voorzien, op voorwaarde dat deze bieten 10 dagen afgedekt zijn.

Met man en macht worden er bieten geladen, om de verwerkingssnelheid van de fabriek te kunnen bijbenen.

Bieten die op de planning staan om in week 13 te leveren: neem contact op met uw agronoom, om te weten hoe de planning op dat moment staat.

Bieten die de laatste weken van de campagne te leveren zijn, worden het best onmiddellijk na het rooien afgedekt met Toptex.

Door de bietensilo niet te laten natregenen, zijn er twee voordelen.

- De grondtarra van droge bieten zal veel lager zijn, omdat de bietenkuiser het beste werkt bij droge bieten.
- Doordat de bieten in de silo droger zijn, zijn ze ook beter beschermd tegen een mogelijke vorstinvall. Veel beter dan een doorweekte hoop die op het laatste nippertje afgedekt wordt.

Wie blijvend problemen ervaart met het verkrijgen van toegang tot het vernieuwde extranet van ISCAL, dient dit te melden via mail op agro.fty@iscalsugar.be

Vragen/opmerkingen bij uw leveringen: mail naar cocovlaams@gmail.com of bel naar 0478/260 268 dit zowel voor planters van COCO-Hainaut, als COCO-Vlaanderen.

Prijsopleving sinds september

Op de wereldmarkt vertonen de prijzen voor witte suiker sinds het begin van het jaar over het algemeen een neerwaartse trend, maar ze hebben ook een aantal ups en downs gekend. Eind augustus bereikten de prijzen hun laagste niveau van het jaar (€450/t), waarna ze in september herstelden en eind oktober bijna € 530/t bereikten. Tijdelijke situatie of stabilisatie? De komende maanden zullen cruciaal zijn.

Martine Moyart

De onderliggende neerwaartse trend kan worden verklaard door de goede productieverwachtingen wereldwijd, vooral in bepaalde grote suikerproducerende landen zoals Brazilië, Thailand, China, Pakistan en de EU, versterkt door een vertraging in de groei van de wereldconsumptie.

Sinds eind augustus zijn de wereldprijzen voor suiker echter weer gestegen als reactie op de branden in de belangrijkste suikerrietplantages in Brazilië. Deze branden zullen de productie in 2024/25 waarschijnlijk verlagen en zullen waarschijnlijk ook leiden tot lagere oogstverwachtingen voor de campagne 2025/26 in Brazilië.

Deze opwaartse trend werd ondersteund door de stijging van de prijzen voor ruwe olie, een actiever dan normaal orkaanseizoen in Midden-Amerika en de aankondiging van de Indiase regering dat ze de suikerexport zal blijven verbieden. India wil de bevoorrading van zijn binnenlandse markt garanderen en de verwerking van suikerriet tot ethanol ondersteunen. Om de klimaatverandering tegen te gaan en de afhankelijkheid van olie-importen te verminderen, wil de Indiase regering de hoeveelheid ethanol in benzine verhogen tot 20% in 2025/26.

EU-prijzen in lijn met wereldprijzen

De laatste regionale prijzen gerapporteerd door het prijzenobservatorium zijn die van augustus 2024. Hieruit blijkt dat de EU-prijzen in lijn zijn met de wereldprijzen. Voor langetermijncontracten (langer dan 1 jaar) steeg de gemiddelde prijs van in de EU verkochte suiker in augustus 2024 tot 787 euro per ton, 12 euro meer dan in juli.

De regionale prijzen die door het prijzenobservatorium werden geregistreerd, stegen ook in augustus:

- Regio 1 (noordelijke en oostelijke EU): € 739/ton (€ 730/ton in juli 2024)
- **Regio 2 (BE, FR, DE, NL): € 794/t (€ 779/t in juli 2024)**
- Regio 3 (zuidelijke EU): € 858/t (€ 850/t in juli 2024).

Opvallend is echter dat de suikerprijzen op korte termijn (minder dan een jaar) sinds juni zijn gedaald, net als de spotprijzen.

Meer suikervoorraden in de EU aan het einde van het seizoen 2024/25?

De Commissie heeft haar ramingen van de suikervoorraden op de EU-suikermarkt voor de seizoenen 2023/24 en 2024/25 herzien, waardoor de voorraden aan het einde van het seizoen 2024/25 worden geraamd op 2 miljoen ton suiker.

In vergelijking met haar vorige ramingen heeft de Commissie voor het seizoen 2023/24 de EU-consumptie en -import naar beneden bijgesteld en de Europese export verhoogd. Daardoor zijn de suikervoorraden licht gedaald tot 1,7 miljoen ton (tegenover 1,9 miljoen ton in haar vorige raming). Voor het huidige seizoen 2024/25 gaat de Commissie uit van een stijging van de EU-productie en -uitvoer en een lichte daling van de invoer, waardoor de eindejaarsvoorraden uitkomen op 2 miljoen ton.

KONINKLIJK BELGISCH INSTITUUT TOT VERBETERING VAN DE BIET VZW
Molenstraat 45, B-3300 Tienen—info@kbivb.be—www.irbab-kbivb.be

De suikerbiet en haar teelttechniek

PVBC - PROGRAMMA VOORLICHTING BIET-CICHOREI, IN HET KADER VAN DE PRAKTIJKCENTRA

Bewaring en (extra) afdekken ?

Om de bieten goed te bewaren is geweten dat de rooikwaliteit de meest bepalende factor is voor het bewaringspotentieel van de bieten. De rooikwaliteit kan beoordeeld worden op het niveau van de kwaliteit van het ontbladeren en ontkoppen, op het niveau van de agressiviteit van de reiniging van de bieten door de rooi-machines en de impact op de verwondingen aan de wortels.

De verwondingen aan de wortels (te diepe ontkopping, wortelpuntbreuk, slagen en verwondingen) zijn allemaal helingspunten voor de biet, ten koste van het metabolisme en haar suikergehalte. Deze verwondingen zijn ook ingangspunten voor bewaarschimmels.

De rooikwaliteit, en vooral de goede regeling van de reinigingsorganen van de rooier, is cruciaal voor een goede langdurige bewaring. Deze foto toont bieten die meer dan 300 graaddagen bewaard zijn. Links een « soft » regeling van de zeefraderen, rechts een (te) agressieve regeling.

De rooikwaliteit is des te belangrijker wanneer de bewaarperiode verlengd wordt en dat de bewaartemperaturen (temperatuursom) oplopen.

Zoals in 2023 is dit jaar opnieuw gekenmerkt door een late uitzaai met een verschuiving van de 'afrijping' van de bieten later op het jaar : lager suikergehalte met soms hoge gehalten aan onzuiverheden. Als het droogstofgehalte van de bieten laag is, zouden ze gevoeliger zijn voor kwetsuren en dit de bewaring van de bieten op lange termijn kunnen beïnvloeden.

Tijdens de bewaring kan het suikergehalte van de bieten zakken, afhankelijk van te hoge temperaturen (hoger metabolisme, fermentatie en ontwikkeling van bewaarschimmels) of te lage temperaturen (vorst/dooi waardoor er een geleidelijke ontbinding van de bieten ontstaat). We merken op dat het verlies aan suiker tijdens de bewaring ook kan veroorzaakt worden door een te diepe ontkopping van de bieten waar bewaarschimmels ontwikkelen, maar soms ook door een onvoldoende ontkopping gunstig voor de bladhergroei, ook een verbruiker van suiker.

De studies uitgevoerd door het KBIVB hebben bepaald dat bieten die in goed omstandigheden geroid zijn zonder teveel kwetsuren, een goede bewaringcapaciteit houden van **270 graaddagen (300 graaddagen binnen de hoop)**. Vanaf de drempel van 300 graaddagen, kan men een begin van verrotting van de bieten waarnemen ($\pm 2\%$ in gewicht rotte delen). Deze verrotting wordt vervolgens exponentieel.

Bieten die op een agressieve manier worden geroid en gereinigd, hebben een kortere bewaarcapaciteit en zullen sneller verrotten !

Voor de bewaring op lange termijn is niet de datum het belangrijkste, maar de rooiomstandigheden en een bestuurder die correct werkt en uw bieten respecteert.

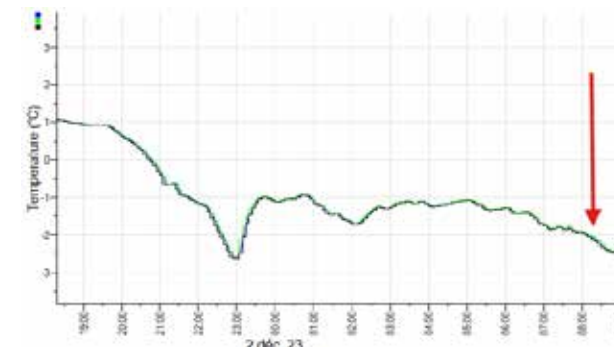
Zorg dat de Toptexzeilen goed gespannen zijn en liefst mechanisch met een schijf (zo laag mogelijk) aan de basis van de hoop worden ingeduwd, of gebruik voldoende ballast tegen het wegwaaien ... Vooral geen grond ! In geval van vorst moet de basis van de hoop extra beschermd worden !

Gezonde en weinig gekwetste bieten bewaren het best. Maar ook als de hoop "droog" kan bewaard worden zullen minder bewaarschimmels ontwikkelen en zal de hoop ook minder snel afvriezen. Inderdaad, hopen die bij vochtig weer zijn aangelegd zullen sneller koudere lucht door de hoop toelaten.

Daarom is het belangrijk, als de bieten op een laattijdige datum worden geoogst, van de "droge dagen" optimaal te benutten, ook al is het "enkele dagen" te vroeg.

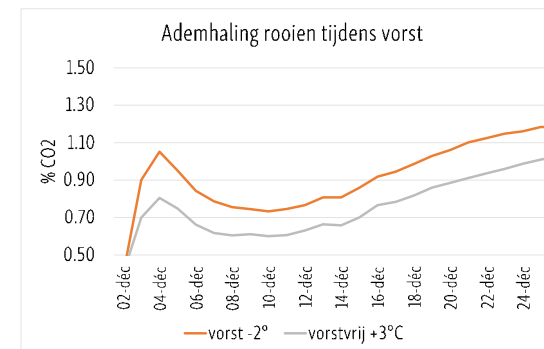
Verleden jaar konden echter weinig bieten in "droge" omstandigheden in oktober, november en december worden geoogst. Enkele velden konden tijdens het weekend van 2-3 december worden geoogst, twee drogere dagen maar met lichte nachtvorst.

Wat is de consequentie van het rooien tijdens negatieve temperaturen op de bewaring van de bieten in de hoop ?

Bieten werden manueel geoogst en de helft vorstvrij bewaard, de ander helft werd buiten bewaard, onderhevig aan de nachtvorst. Vroeg in de morgen wanneer de temperatuur negatief was (-2°C zie pijl) werden alle bieten op identieke manier door een zeefrad gekuist om de oogst te simuleren en nadien bewaard tijdens 35 dagen.

Ademhaling (CO_2 uitstoot) van de bieten werd geregistreerd tijdens de bewaring. Opmerkelijk zien we een zeer grote piek van CO_2 uitstoot direct na de oogst en zelfs later, die wijst op meer verwondingen aan het (bevroren) epidermis van de bieten.

Ook al worden de bieten aan lichte negatieve temperaturen tijdens een korte tijdspanne onderworpen, zullen bieten die tijdens (ook lichte) negatieve temperaturen worden geoogst neiging hebben tot een slechte bewaring. Na de bewaring vertoonden de 'vorst'bieten een lager suikergehalte met 0,45 graden !

Bescherming van de bieten tegen de vorst.

Bieten kunnen temperaturen van $-2,5^{\circ}\text{C}$ tijdens een korte periode verdragen zonder te bevriezen. Onder deze temperatuur beginnen de bieten, vanaf de buitenkant te bevriezen. Als de temperatuur lager is en dat de vorstperiode aanhoudt, kunnen de blootgestelde bieten doorvriezen, waardoor de bieten na ontdooiing niet meer bewerkbaar zijn in de suikerfabriek.

Wegens de voorspelde daling van de temperatuur werd in januari 2024, op zeer korte termijn, een proef aangelegd, ism Tiense Suiker, op een reeds geoogste bietenhoop.

De proef had als doel het effect te bestuderen van verschillende afdekkingstechnieken op de bescherming tegen de vorst.

De proef werd aangelegd op een bietenhoop van een perceel te Walshoutem (Vlaams-Brabant) van Christian Dirick. De bieten werden geroid op zondag 17 en maandag 18 december. De bieten werden op maandag 18 december mechanisch afgedekt met TopTex.

De hoop heeft een oriëntatie Zuid-Westen—Noord-Oosten. Op donderdag 4 januari werd overgegaan tot dubbele afdekking met 4 objecten bij de aangekondigde weersvoorspellingen.

In deze proef werden de vier volgende varianten aangelegd :

- T + Pla : TopTex + zwarte plastiek
- T + T : Toptex + Toptex
- T + Jup : Toptex + Jupettes 1.5 m
- T- : Enkel Toptex = getuige

Net voor de dubbele afdekking werden temperatuursondes (beschermd in een plastic koker met openingen in deksel en bodem) tussen de eerste laag bieten onder de eerste Toptex geplaatst, op 1 meter boven grondniveau. Deze sondes werden in elk object aan beide zijden van de bietenhoop (dus NoordWesten en ZuidOosten), behalve voor de strook enkele TopTex (enkel een sonde aan de Zuidoostkant). In het naburige veld werd een sonde op 1 meter boven grondniveau geplaatst om de evolutie van de temperatuur buiten de hoop te meten.

Op 24 januari, net voor het laden van de bietenhoop, werden de temperatuursondes gerecupereerd en uitgelezen.

Van elk object werden aan elke kant van de bietenhoop telkens 25 bieten, per laag, uit de buitenste 5 lagen bieten bemonsterd. De bieten werden per laag behouden om te scoren. In het totaal werden er 400 bieten bemonsterd.

Op 25 januari werden van elk monster 10 bieten doorgesneden en kregen een evaluatie van vorstschade. De bieten werden verdeeld in 5 klassen : 0 – 25 – 50 – 75 – 100 % bevroren weefsel.

De 15 resterende bieten van elk staal werden gedurende 15 dagen bewaard op 12°C . Daarna werden deze doorgesneden en kreeg elke biet een quotatie op wortelrot: 0 – 25 – 50 – 75 – 100 % rot.

Opvolging van de temperatuur

In naastliggende grafieken worden de opgemeten temperatuur per sonde weergegeven voor de ganse periode van 4 tot 24 januari, waarbij:

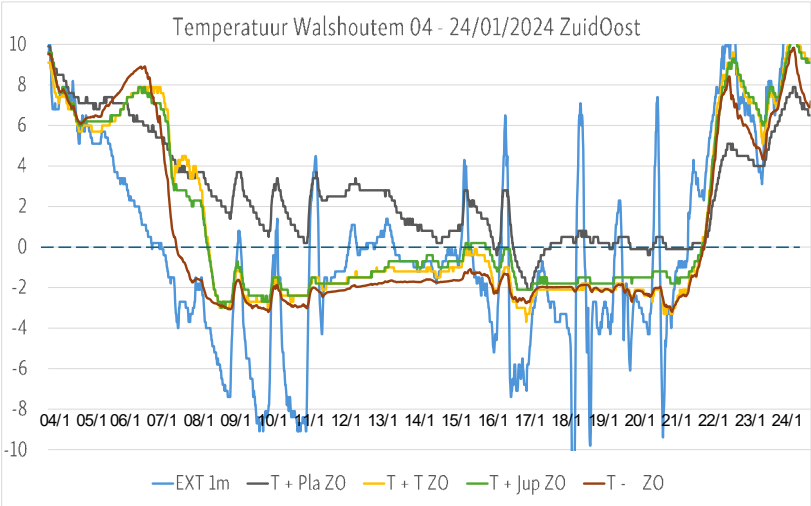
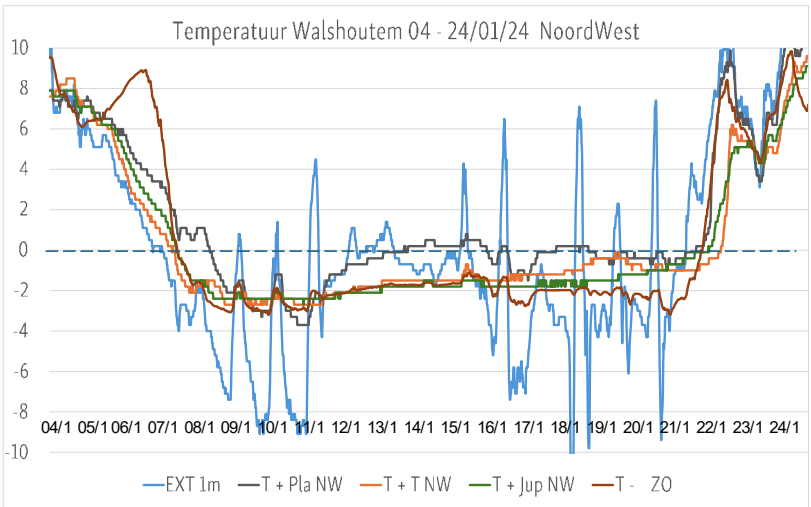
- EXT 1 m: temperatuur voor de sonde in veld op 1 m hoogte
- T + Pla : TopTex + zwarte plastic
- T + T : Toptex + Toptex
- T + Jup : Toptex + Jupettes 1.5 m
- T- : Enkel Toptex = controle

De grafieken zijn opgedeeld in temperatuurverloop voor de NoordWest en ZuidOost kant van de hoop.

Vanaf 7 januari zien we voor de sonde buiten de bietenhoop negatieve temperaturen, 2 dagen zelfs tot -9°C. Tijdens deze periode komt de temperatuur slechts enkele uren per dag boven het vriespunt. Het object met enkel TopTex lijkt het diepst te dalen drie opeenvolgende dagen tot -3°C. Het object Toptex + plastic zeil aan de zuidoostkant blijft de ganse tijd positief, terwijl het aan de noordwestkant daalt tot -2°C zoals de andere objecten.

De periode van 12 tot en met 15 januari een periode met minder strenge vorst, met buitentemperatuur rond het vriespunt. Enkel het object TopTex + plastic zeil komt tot boven het vriespunt. De andere objecten blijven schommelen rond de -1 à -2°C.

Vanaf 16 januari wordt het terug kouder met een uitschieter met vorst tot -14°C de ochtend van 18 januari. Ook tijdens deze periode blijft de temperatuur van object Toptex + plastic zeil schommelen rond het vriespunt. De andere objecten schommelen nog steeds

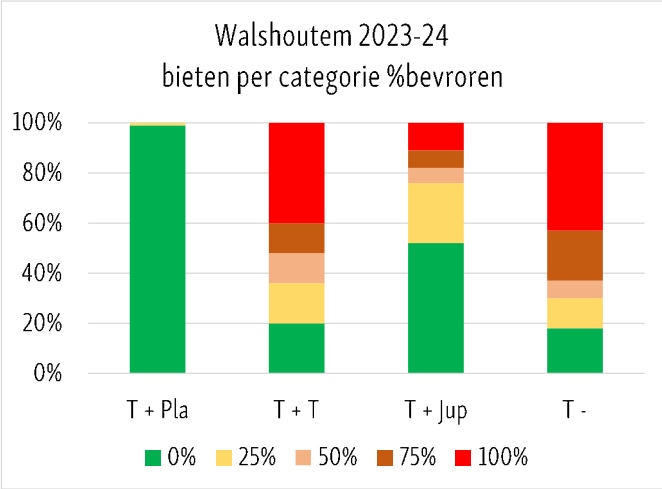

Figuren hierboven geven de evolutie van de temperatuur onder de dekzeilen, op 1 meter hoogte, voor de verschillende varianten : rood = Toptext alleen; Geel-oranje = dubbele Toptex; zwart = Toptex + plastic; groen = Toptex+Jupette. (boven : NoordWest kant— onder : ZuidOost kant)

rond -2°C, met uitzondering van de getuige (Toptex zeil alleen) en de afdekking met een dubbele Toptex die meerdere uren tot -3°C daalt.

Observatie bevroren bieten op 25 januari

Op onderstaande grafiek wordt het aantal bieten per “vorstcategorie” voor elk object weergegeven, dit zijn de resultaten van de 5 verschillende lagen van de bietenhoop samen genomen.

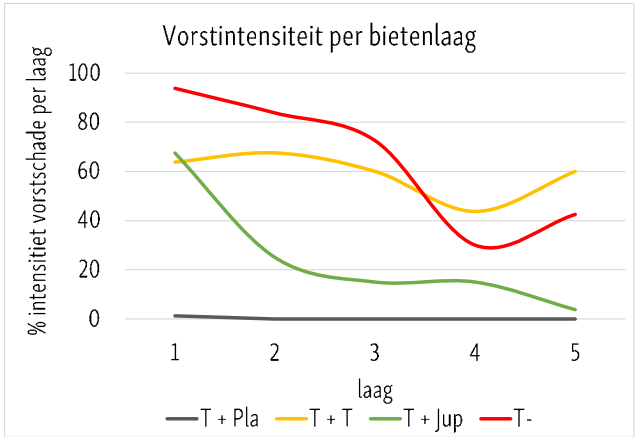

Voor het object met enkel TopTex zijn 85% van de bieten aangetast door de vorst.

Bij het object TopTex + plastic zeil is er slechts 1 biet met zeer matige schade.

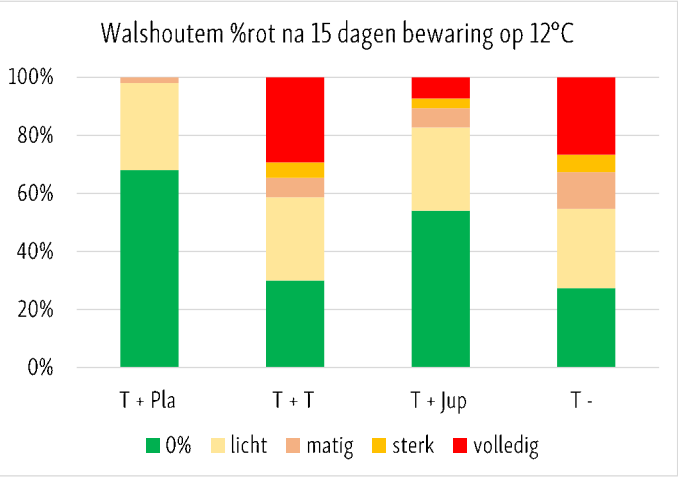
Het object met dubbele laag TopTex vertoont 80% aangetaste bieten, voor het object TopTex + jupette zijn dat de helft van de bieten.

Op onderstaande grafiek wordt voor elk object een detail weergegeven per bietenlaag, waarbij 1 de buitenste laag is en 5 de vijfde laag bieten in de hoop.

Observatie rotte bieten op 8 februari na bewaring op 12°C gedurende 15 dagen.

Op onderstaande grafiek wordt voor elk object het percentage “rot” per categorie weergegeven, dit zijn de resultaten van de 5 lagen samen genomen.

Hoewel bij het object TopTex + plastic zeil er quasi geen bevroren bieten gevonden werden, vertoont dit object na 2 weken bewaring op 12°C ongeveer 30% bieten met lichte verrotting.

Tussen de objecten met enkele of dubbele afdekking met TopTex zien we geen uitgesproken verschillen met ongeveer 25% gezonde bieten, dit is meer dan de waarnemingen van vorstschade lieten vermoeden. Het object Toptex + jupette heeft ongeveer 50% gezonde bieten, wat overeenkomt met de waarnemingen op vorstschade.

Besluiten

Bij strenge vorst biedt het afdekken van de bietenhoop met een laag TopTex onvoldoende bescherming. Het aanbrengen van een tweede TopTex zeil bovenop helpt niet.

Om de vorstschade tegen te gaan moet de bietenhoop met een windafwerend materiaal worden beschermd om te vermijden dat negatieve temperaturen door de wind worden ingeblazen in de hoop. Hiervoor worden Jupette en zwarte plastic gebruikt.

Het aanbrengen van een Jupette verbetert de situatie met minder bevroren bieten in de onderste lagen, maar lijkt onvoldoende om de eerste bietenlagen tegen intense vorst te beschermen.

Enkel het aanbrengen van een zwarte plastic zeil, dat volledig hermetisch is voor koude wind, bovenop het TopTex zeil, heeft in de proeven van de campagne '23 gezorgd voor een volledige bescherming tegen de vorst. Het nadeel van dit plastic zeil niet definitief op de hoop kan worden behouden als de temperaturen voor een lange periode terug sterk positief worden !

Technisch congres CIBE: Innovatie en duurzaamheid ten dienste van Europese bietentelers

Op 17 oktober 2024 hield de Internationale Confederatie van Europese Bientelers (CIBE) haar jaarlijkse Technical and Reception Control Committee (TRCC) congres in Malmö. De bijeenkomst bracht meer dan honderd vertegenwoordigers van bietentelers samen om de uitdagingen van duurzaamheid en innovatie in gewasbescherming te bespreken, tegen een achtergrond van toenemende plaagdruk en beperkende regelgeving.

De discussies concentreerden zich eerst op nieuwe R&D-oplossingen, zoals het gebruik van organische insectwerende middelen om het gebruik van insecticiden te verminderen, ook al blijft de grootschalige implementatie ervan traag verlopen. Samen met deskundigen van Nordic Beet Research (NBR) onderzochten de deelnemers geïntegreerde oplossingen om plagen beter te beheersen en de veerkracht van gewassen te vergroten. Op het gebied van duurzaamheid zijn veelbelovende innovaties zoals gericht sproeien en de ontwikkeling van robots voor onkruidbestrijding in de biologische landbouw belangrijke stappen voorwaarts. Landbouwkundige praktijken die de uitstoot van broeikasgassen verminderen en de opslag van koolstof vergroten, worden ook gestandaardiseerd, wat de erkenning van deze inspanningen in Europa vergemakkelijkt.

Als vertegenwoordiger van de telers die hun bieten aan Tiense Suikerraffinaderij leveren, presenteerde Loïs Penasse de duurzaamheidsinitiatieven die TS voorstelt. Deze acties bieden een vergoeding die, gedeeltelijk of volledig, afhankelijk van de kosten, het werk dekt dat de landbouwer heeft gedaan om ze uit te voeren. Er werd ook gewezen op de dringende noodzaak om de nieuwe kweektechnieken (NGT) te deblokkeren, om het concurrentievermogen van de sector te ondersteunen en de risico's van opbrengststagnatie te beperken. Het congres benadrukte de noodzaak van collectieve actie en Europese regelgeving om innovatie te vergemakkelijken, zodat bietentelers op een duurzame en effectieve manier kunnen reageren op de huidige uitdagingen.

In een volgende editie van de Bietplanter gaan we dieper in op het interessante fabrieksbezoek in Malmö en op de inzichten die we meenamen na het congres.

Bietenzaad: nieuwe samenwerking binnen UBS

Het Franse zaadbedrijf Florimond Desprez bundelt zijn krachten met de Deense zaadgroep DLF Seeds A/S voor suikerbieten-, voederbieten- en industriële cichoreizaden en de bijhorende R&D-activiteiten in een nieuwe joint venture genaamd United Beet Seeds (UBS).

Dit partnerschap zal UBS in staat stellen een toonaangevende speler te worden op de internationale markt voor bietenzaad. Het bedrijf is gespecialiseerd in alle aspecten van onderzoek, productie, verwerking en marketing van suikerbietenzaad. UBS richt zich op innovatie en kwaliteit, wat resulteert in hoogwaardige, duurzame variëteiten. UBS is gevestigd in België en heeft wereldwijd meer dan 900 mensen in dienst.

Indiase overheid streeft naar 20% ethanol in benzine en zet in op maïs

Om klimaatverandering tegen te gaan, heeft de Indiase regering verklaard dat na de lokale consumptie van suiker, de prioriteit ligt bij de productie van ethanol om tegen 2025/26 een ethanolbijmengpercentage van 20% in benzine te bereiken, tegenover een huidige ratio van 13-14%. Om dit doel te bereiken, rekent India op ethanol geproduceerd uit suikerriet en melasse, maar ook uit maïs.

Volgens marktonderzoeker Market Screener heeft India's wens om meer ethanol op basis van maïs te produceren ervoor gezorgd dat het land voor het eerst in decennia is veranderd van de grootste maïsexporteur van Azië in een netto-importeur. Sinds januari heeft India de aankoopprijs van ethanol uit maïs verhoogd om een verschuiving van ethanol op basis van suikerriet naar benzine aan te moedigen en om een overvloedig aanbod van goedkope suiker op de binnenlandse markt te garanderen. Dit initiatief heeft geleid tot een grotere vraag naar lokaal geteelde maïs, waardoor pluimveeproducenten en zetmeelfabrikanten het moeilijk hebben om maïs te bevoorraden. Door een netto-importeur van maïs te worden, verstoort India de lokale pluimveeproductie en de wereldwijde aanvoerstromen.

EU: prognoses bietenopbrengst 2024 naar boven bijgesteld

74,7 ton/hectare: dit is de gemiddelde opbrengst die in de Europese Unie wordt geschat. Dit resultaat is te danken aan de gunstige weersomstandigheden in de westelijke delen van Europa, volgens het laatste MARS-bulletin van het GCO dat eind september is gepubliceerd.

In Frankrijk is de voorspelde gemiddelde suikerbietenopbrengst verhoogd tot 83,5 t/ha, 4% hoger dan de vorige schatting en 6% hoger dan het vijfjaarlijkse gemiddelde van 78,8 t/ha. De cijfers van het Franse ministerie zijn optimistischer: de Franse productie zal naar verwachting met 8,4% stijgen ten opzichte van 2023 en met 6,3% ten opzichte van het gemiddelde over vijf jaar.

In Duitsland profiteerden de suikerbieten van het warme weer en de overvloedige zonneschijn. De opbrengststraming voor de suikerbieten oogst van het land is verhoogd naar 77,1 t/ha, wat hoger is dan de vorige prognose van 74,5 t/ha en het vijfjarig gemiddelde van 75,9 t/ha.

Biobrandstoffen voor de luchtvaart kunnen dalende vraag naar biobrandstoffen voor de weg compenseren

Volgens S&P Global Commodity Insights zal de wereldwijde vraag naar ethanol in de wegtransportsector pieken op 136 miljard liter in 2030, om daarna langzaam af te nemen richting 2050. Daarentegen zou de vraag naar ethanol als duurzame brandstof voor de luchtvaart 42 miljard liter kunnen bereiken in 2050. Volgens FGV Energia zou Brazilië tussen de 6 en 9 miljard liter duurzame luchtvaartbrandstof uit afval kunnen produceren, wat genoeg zou zijn om aan de volledige vraag naar luchtvaartbrandstof in het land te voldoen.

Tereos Brazilië gelooft dat ethanol een sleutelrol zal spelen in het wereldwijde decarbonisatieproces en dat duurzame luchtvaartbrandstof een belangrijk alternatief zal zijn om de wereldwijde vraag naar ethanol te vergroten.

Oekraïne exporteerde ongeveer 691.800 ton suiker tijdens het seizoen 2023/24

Tussen september 2023 en augustus 2024 exporteerde Oekraïne 691.800 ton suiker, volgens een persbericht van de Oekraïense vereniging van de suikerindustrie Ukrsugar. Ongeveer 77% van het totale uitgevoerde volume ging naar landen in de Europese Unie en 23% naar andere wereldmarkten. Italië importeerde 19% van de totale hoeveelheid suiker die Oekraïne in 2023/24 naar de EU exporteerde, gevolgd door Bulgarije (18%) en Hongarije (14%). Kameroen vertegenwoordigde 17% van de totale suikerexport van Oekraïne naar niet-EU landen, gevolgd door Libië (15%), Turkije (11%), Libanon (9%), Noord-Macedonië (8%), Israël (7%) en Burkina Faso (5%).

Bieten telen in de Eekloose polders

Half september, aan de vooravond van de campagne, ben ik welkom in Eeklo. Ik mag drie landbouwers van de Eekloose polders interviewen. Alle drie hebben ze een duidelijke missie voor ogen, want er moet hen iets van het hart. Dat heeft alles te maken met de bietenteelt. Hun liefde voor de stiel is groot, maar tegelijk vrezen ze voor het voortbestaan ervan. Hun vraag is duidelijk: een hogere basisprijs voor suikerbieten.

Lise Dehouwer

Biografie

De Eekloose polders verenigen een 500-tal landbouwers, voornamelijk akkerbouw. In dit deel van het land tel je gemiddeld het grootste aantal hectaren voor suikerbieten per landbouwer, gemiddeld zo'n 8 hectare. Alles samen gaat het dus om een serieuze oppervlakte. Er zijn veel minder landbouwers dan vroeger, maar de bewerkte grondoppervlakte blijft ongeveer gelijk. Opvolging vinden is moeilijk, dus breiden veel bestaande bedrijven uit. De drie landbouwers voor mij telen alle drie suikerbieten, toch runnen ze elk een heel ander bedrijf. De ene zette in op schaalvergroting, de ander diversificeerde. Wanneer ze het hebben over de verschillen tussen hun bedrijven onderling, hoor je veel begrip: "Die keuzes zijn heel persoonlijk, alleen jijzelf kan beslissen wat het best is voor jouw bedrijf." Zij pakken het anders aan dan hun ouders en hun kinderen zullen het weer anders doen.

De liefde voor de stiel

"Mei is de mooiste maand." Daar zijn ze het alle drie over eens. "Je ziet de plantjes bovenkomen. Elke dag ziet je veld er anders uit. Elke dag zie je details, die er gisteren nog niet waren. Tegelijk besef je in zo'n maand hoe kwetsbaar dat jonge leven is. Dit jaar was extreem op dat vlak. Nooit eerder was de lente zo nat. We hebben hier grote bedrijven. Onze omzetten zijn groot dus er staat veel geld op het spel. We moesten snel schakelen en flexibel zijn. Dat laatste wordt moeilijker naarmate je bedrijf groter wordt."

Als het onmogelijk wordt

"Om rendabel te blijven, moet je vernieuwen. Je slaagt een bepaalde weg in (schaalvergroting, diversifiëren ...), en eens je die keuze maakte, kan je niet meer terug. Daarvoor is de inzet te groot. De vorige generatie (jaren 70-80) kon, met de opbrengst van één enkel jaar, een jaar later hun gronden kopen. De suikerprijs van toen, is vandaag nog steeds onze basisprijs. Maar we zijn wel meer dan 30 jaar verder ondertussen. De verhouding tussen inkomsten en uitgaven is dus compleet zoek. Onze kosten stegen gigantisch de laatste jaren, zeker na corona, maar onze verkoopprijzen stegen te weinig. We moesten ons rendement halen uit de stijging in het aantal kilo's suikerbieten en uit een verhoogd suikergehalte per biet. Dankzij verfijnde teelttechnieken en genetische verbeteringen slaagden we daarin. Wat betreft die genetica lijken we nu aan een plafond te zitten. We merken al een paar jaar dat het suikergehalte niet meer spectaculair stijgt."

"De laatste jaren voelen we steeds sterker dat de suikerfabrieken uit zijn op economisch rendement. Maar wij moeten dat ook zijn. Er moet brood op de plank komen, we hebben gezinnen om voor te zorgen. Alleen hebben wij een fabriek die in openlucht staat en hebben we daardoor enkele factoren niet in de hand. De fabriek heeft ook niet alles in de hand, maar zij rekenen die kosten dan door aan ons. Denk maar aan de laadkosten waarvoor we nu 7% moeten bijbetalen."

Een grensgebied

“We zijn een productieve streek, maar ons nadeel is dat we ver van de suikerfabriek (ISCAL in Fontenoy) liggen. De grens met Nederland is niet ver, dus sommigen leveren ook aan Nederland. De basisprijs is in Nederland ongeveer dezelfde als in België, toch ligt het gemiddelde rendement er wat hoger: zo’n 900 á 1.000 euro meer per hectare. Dat komt omdat de Nederlandse fabriek een coöperatieve is. De landbouwers zijn dus aandeelhouder van de fabriek en delen in de winst. In België zijn de fabrieken privaat.”

“De laatste jaren loopt er ook een uitwisselingsproject tussen de Nederlandse fabriek en ISCAL. Voornamelijk om de verwerkingscapaciteit van ISCAL te ondersteunen. Onze bieten gaan dus naar Nederland, worden daar ontleed aan Nederlandse normen, maar worden daarna aan Belgische prijzen uitbetaald. Het blijven voor alle duidelijkheid Belgische bieten. We hebben een comité dat de verschillen in staalnamen tussen Nederland en België uitdoktert. Dat is nodig omdat de kwaliteitsnormen in beide landen anders zijn. Het comité brengt al die verschillen in rekening, zodat wij een compensatie krijgen. Daarover kunnen we niet klagen, we onderhandelen sterk, maar komen altijd tot een consensus.”

Directeurs zonder laarzen

“Dat onderhandelen is iets van alle tijden. Het vraagt inspanning en tijd, maar het is de moeite waard. De directie van de fabrieken gaat daar gelukkig in mee. Maar directie verandert. Vroeger had elke directeur standaard laarzen in de kast. In het seizoen lagen die zelfs altijd in de auto. Als ze op ronde gingen, trokken ze hun laarzen aan en gingen ze het veld op. Ik vraag me af hoeveel directeurs vandaag nog laarzen in hun kast hebben. Laat staan dat ze die laarzen nog in de auto leggen. Zo verlies je de connectie met het veld en dus de stiel.”

“Zo zijn er steeds minder directieleden die nog een connectie hebben met landbouw. Er zijn ook steeds minder landbouwers. Vroeger waren er af en toe boerenzoons die bereid waren om een bureaufunctie op te nemen

binnen de fabrieken. Maar hoe minder landbouwers er zijn, hoe kleiner de pool wordt om uit te vissen. En toch is dat de basis om onze belangen te verdedigen. Straks krijgen we een nieuwe regering. De nieuwe minister van landbouw zou iemand moeten zijn die kennis heeft van landbouw. Maar dat is lang niet altijd het geval. En ook de mensen in de fabrieken hebben die kennis nodig. Want onze sector kan heel complex zijn.”

Basisprijs moet aanzienlijk verhoogd worden

“Wij doen ook aan belangenverdediging voor de Eekloose polders. Dat doen we als vrijwilliger. We doen het graag en dat is voor het algemeen belang, maar er zijn wel grenzen aan. We vragen nu al zo lang om een hogere basisprijs voor suikerbieten, het wordt tijd dat ze naar ons luisteren. Momenteel krijgen we 26,89 euro (op basis van 16% suiker). Daarmee kunnen we net onze kosten dekken. Wij vragen om die prijs aanzienlijk omhoog te trekken. Zodat we, als we eens een mislukte oogst hebben, toch nog rendement hebben. Vandaag is dat niet zo en zouden we verlies draaien. Daarnaast zijn onze kosten ook gestegen.”

“De fabriek gaat daar niet in mee. Ze behouden de lage basisprijs en beloven supplementen voor bijvoorbeeld een goede verkoop. Maar al die supplementen zijn ‘wishful thinking’. We moeten maar afwachten en als we pech hebben, dan dragen enkel wij het verlies. Pas een jaar na levering krijgen wij die supplementen uitbetaald en het is net daar dat onze winst zit. Als de basisprijs flink zou verhogen, dan kunnen we spreken van een correcte prijs voor ons werk.”

Twee jaar geleden stond ik op het punt om te stoppen met het telen van bieten.

“Twee jaar geleden stond ik op het punt om te stoppen met suikerbieten. Werken tegen kostprijs is niet haalbaar op lange termijn en dat duurde toen al vijf jaar. Maar de suikerbieten zorgen voor een mooie vruchtafwisseling op mijn domein. De meesten hier doen in granen, aardappels en suikerbieten. Neem één van die drie weg en er is geen andere teelt die die massa aan hectares kan opvullen. Er wordt in West-Europa nu steeds meer vlas geteeld, maar voor mij is dat een reden om te minderen met vlas. Ik ben er zeker van dat die prijs gaat kelderen.”

Goede en minder goede dagen

“Zoals in elke job, hebben ook wij goede en kwade dagen. Als de markten positief gestemd zijn, is alles leuker. Je onderhandelt minder en gaat makkelijker om met alle nieuwe regels. Maar tegenwoordig staat de boog constant gespannen, want we hebben geen reserve.

Niet alleen financieel, ook klimatologisch is het moeilijk. Door de opwarming van de aarde krijg je andere ziekten, andere kruiden, andere insecten, regen, droogte ... stuk voor stuk grote uitdagingen.

De vorige oogst was een geseling voor elke landbouwer. Dat heeft nu nog gevolgen, we zien structuurschade aan onze gronden. Gelukkig bleef de verstandhouding tussen fabriek en telers steeds goed. We bleven elkaar begrijpen. Zij toonden begrip als wij niet konden leveren en wij toonden ook flexibiliteit.

Meer dan werk alleen

“Er veranderde veel ten opzichte van vroeger. Doordat er nu minder handenarbeid is, hebben we meer ruimte voor ontspanning. Maar dat wil niet zeggen dat het nu beter is.

Onze ouders hadden dan wel minder ontspanning, ze hadden ook minder stress. We herinneren ons nog goed hoe het vroeger was. Om half 10 ging iedereen van het veld voor een tas koffie, en 's middags werd er samen geluncht. Nu nemen we 's ochtends een koelbox mee op onze tractor en komen urenlang niet van het veld. We zijn heel efficiënt, maar nemen voor niets nog de tijd. De zeer strikte regelgeving waar we aan moeten voldoen, helpt daar niet bij. Het maakt dat we ook in ons hoofd voortdurend bezig zijn met de zaak. We hebben geen '9 to 5' job en dat zal nooit zo zijn

in onze sector. We moeten soms in het weekend werken en een dag van veertien werkuren is geen uitzondering. Tot grote frustratie van ons gezin, is zondag meestal voorbehouden voor administratie.”

“Maar we nemen zeker ook ontspanning. Wij zijn bijvoorbeeld alle drie skiërs, we gaan er af en toe een week tussenuit voor vakantie. Het gezinsleven schiet er dus soms bij in, maar we kunnen stoom afdalen. Er zijn rustigere momenten en die grijpen we. Dat moet je doen. Gelukkig genieten we ook van onze job. Het boeren, het buiten zijn, is het mooiste stukje ervan. Het is het bureauwerk, dat er soms te veel aan is.”

In een ideale wereld zouden er landbouwers in ministeriële kabinetten zitten.

Gezond verstand

“Tegen mensen in de politiek willen we zeggen: gebruik je gezond verstand en luister naar mensen met kennis. Het is een groot probleem dat steeds minder mensen nog een connectie hebben met landbouw. In een ideale wereld zijn er landbouwers aanwezig in de kabinetten. En die mensen zouden daarin begeleid moeten worden. Want politiek is een stiel op zich. Wij zouden daar al snel monddood gemaakt worden.”

De campagne

“De campagne start bijna. Er is altijd enig wantrouwen tussen fabriek en telers. Als de vrachtwagen met je bieten hier vertrekt, dan weet je pas drie weken later hoeveel hij woog, wat eruit gaat aan tarra en hoe goed de kwaliteit van je bieten is. In de huidige digitale wereld zou dat toch sneller moeten kunnen. Maar de agronoom hier levert goed werk. Als je hem belt, dan krijg je sneller wat te horen. Dus ondanks het wantrouwen en lange wachttijden bereiken we altijd een akkoord. En dat is mooi. Onze nieuwe secretaris (van het coördinatiecomité) brengt ook verbetering. Hij is zelf landbouwer en dat voel je, hij heeft passie en weet waarover het gaat.

Contracten 2025: voorstellen Orafti zorgen voor onzekerheid bij planters

Beste suikerbiet- en cichoreiplanters,
Op 18 september stelde de directie van Orafti haar voorstellen voor de contracten van 2025 voor. Na twee bijeenkomsten, één in juli en één op 17 september, hebben de vertegenwoordigers van de planters verschillende knelpunten aangekaart, waaronder:

- De herwaardering van de cichoreiprijs;
- Verbetering van de tarieven voor de overschot-tonnages;
- Aanpassing van de laadvoorwaarden en de eindtarra van de silo (+10%);
- Het versturen van SMS-berichten voor groen licht bij het rooien;
- Klimaat- en duurzaamheidsverzekeringen.

Een verzwakt landbouwklimaat

De afgelopen jaren hebben landbouwbedrijven veel tegenslagen moeten verwerken: droogte, wateroverlast, drastische kostenstijgingen, dalende opbrengsten, het verbod op actieve stoffen en steeds strengere milieueisen. Deze uitdagingen bedreigen de rentabiliteit van gewassen, vooral die van cichorei, die zich nu in een kritieke situatie bevindt.

Er zijn nieuwe rassen en onkruidbestrijdingsschema's ontwikkeld, maar het KBIVB en gewasbeschermingsbedrijven uitten hun twijfels over de langetermijneffectiviteit hiervan. Vooral als ze kijken naar de properheid van de grond en het risico op resistentie tegen behandelingen.

Voor het eerst is er een gemeenschappelijke training rond het ontkoppen georganiseerd voor al het personeel van de tarra en de controleurs van OPCO. Dezelfde richtlijnen zijn dus aan iedereen gecommuniceerd.

Onvoldoende voorstellen

De tariefvoorstellen van Orafti voldoen niet aan de verwachtingen. De symbolische verhoging van de cichoreiprijs compenseert de moeilijke jaren niet en zou zelfs een collectieve prijsdaling kunnen veroorzaken in geval van teeltproblemen.

De belangrijkste punten die naar voren zijn gebracht:

- De verhoging van één euro wordt gecompenseerd door het schrappen van het insecticide in de coating;
- De premie “risico en klimaat” is gebaseerd op een onderlinge risicodeling tussen boeren, waarbij de financiële tussenkomst ten laste van hen komt;
- De duurzaamheidspremie vereist het invoeren van gegevens.

Een economisch model onder druk

Orafti benadrukt verschillende redenen om de gematigde voorstellen te rechtvaardigen: de moeilijkheid om cichoreiprodukten opnieuw te positioneren in de winkelmand van de consument, de toegenomen concurrentie en de aanzienlijke investeringen in de modernisering van de fabriek. Deze factoren veranderen echter niets aan de noodzaak voor planters om hun rentabiliteit veilig te stellen.

Oproep tot actie: uit uw ongenoegen

Gezien deze situatie roept het bestuur van Opco elke planter op om zijn ongenoegen op gepaste wijze kenbaar te maken. De secretaris en de bestuursleden van Opco zijn beschikbaar om uw gevoelens en intenties hierover te horen.

Een vraag? Een opmerking? Een klacht over uw resultaten? Aarzel niet ons te contacteren:

- De controleurs zijn telefonisch bereikbaar van 9u tot 12u en van 13u tot 17, van maandag tot vrijdag.
- Tel nr: 0479/124786
- E-mail: lois.penasse.opco@hotmail.com

Betteraviers belges - Belgische bietentelers

Maandblad van de Confederatie van de Belgische Bietenplanters vzw

Anspachlaan 111 / 10 • 1000 Brussel

T. 02 513 68 98 • F. 02 512 19 88 • www.cbb.be • lebetteravier@cbb.be • Twitter: [@cbb_nl](https://twitter.com/cbb_nl)

COLOFON

Verantwoordelijke uitgever: Jef Cleiren, Voorzitter CBB

Uitgave publiciteit: Isabelle Roelandts - Martine Moyart

Verantwoordelijke voor de suikerbiettechniek: KBIVB Tienen

Druk: Antilope De Bie

Jaarabbonnement: België € 24,00 • EU-land € 44,00 • Niet EU-land € 54,00

IBAN BE 70 1031 0384 3925 • BTW BE 0445.069.157